

МИНИСТЕРСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА РАБОТИ ПО ЕВРОПЕЙСКАТА ИНИЦИАТИВА ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА ЗАВЪРШИЛИТЕ ВИСШИСТИ

Министерството на образованието и науката и Европейската комисия подписаха споразумение за проследяване на професионалната реализация на дипломираните висшисти в рамките на проекта GRADE, финансиран по програма „Еразъм+“.

Проектът GRADE е изготвен в съответствие с Препоръката на Съвета на Европейския съюз относно проследяването на завършилите (2017 г.), в която държавите членки се ангажират, с подкрепата на Европейската комисия, да събират информация от висшисти и завършили професионално образование и обучение, която е сравнима на европейско ниво. Чрез GRADE България бе одобрена за участие във втората фаза на проекта EUROGRADUATE, финансиран по Програма „Еразъм+“.

В България няма изградена система на национално ниво за ежегодно събиране, анализ и използване на данни за последващото развитие на завършилите висше образование. Ето защо основната цел на GRADE е да се създаде и прилага механизъм на сътрудничество между националните институции, имащи отношение към проследяване развитието на дипломирани лица. Въз основа на резултатите от настоящия проект ще се работи за създаване на национална система за проследяване на завършилите висше образование в България, в това число и чрез изграждане на капацитет във висшите училища.

Въпросите в анкетните карти, чрез които ще се осъществява проучването, ще съдържат както количествени, така и качествени данни, съпоставими с анкетата на пилотното европейско проучване, както и данни, необходими за целите на националното проучване. Изготвеният европейски въпросник по EUROGRADUATE ще бъде допълнен с конкретни въпроси, свързани с целите на националната политика. Така например ще се набира информация, свързана с пандемията от Ковид-19, реализират ли се дипломираните висшисти в България, за прехода към зелените и цифрови технологии и др. Нов момент е събирането на социално значима информация, която към момента не е налична.

Обект на проекта GRADE ще бъдат две кохорти на завършилите – кохорта 1 – лица, дипломирани през академичната 2020/2021 година, и кохорта 2 – лица, дипломирани през академичната 2016/2017 година.

След обобщаване и анализиране на получените данни от изследването за целите на националната и европейската политика ще се разработи документ (Policy paper), ориентиран към осигуряването на качествена връзка между образованието и обществените потребности, в т.ч. и с изискванията на пазара на труда. Една от основните цели на европейската инициатива за проследяване на завършилите е да се постигне съпоставимост на националния анализ на резултатите от събраните данни и да се подобри качеството на мерките за проследяване на завършилите в Европейското

образователно пространство. Мрежата също е важен инструмент по отношение на измерването на въздействието върху пригодността за заетост на завършилите и по-нататъшното им кариерно развитие.

Европейската инициатива за проследяване на завършилите е важен инструмент за отделните държави и висши училища, за да разберат по-добре силните и слабите страни на техните образователни системи. Това ще им позволи да получат сравнителни доказателства за най-ефективните практики на преподаване и учене, които водят не само до устойчива заетост, но и до активно европейско гражданство. Инициативата също така помага да се запълни празнината в данните за пазара на труда на мобилните завършили висшисти и за движещите сили на техния избор да се преместят в чужбина, тъй като в повечето случаи националните системи не насърчават държавите да проследяват мобилните завършили след тяхното преместване.

Европа все повече се характеризира с международно обучение и мобилност на работната сила. Броят на завършилите, които се местят в друга държава след завършване на учебната си програма, расте, следвайки един от европейските принципи за свободно движение на работещите. Проследяването на мобилните завършили ще предостави важна информация и данни, в това число за двигателите на тази мобилност. Събирането на съпоставими данни за завършилите мобилни висшисти може също така да подпомогне разбирането на причините за проблемите и възможностите за заетост на завършилите в конкретни региони, сектори, области на обучение и т.н., като се анализират причините за миграцията на мобилните завършили.

Един от приоритетите на Европейската стратегия за университетите, представена от Европейската комисия на 18 януари 2022 г., е изследване на активната учебна среда по отношение на пригодността за трудова заетост. Стратегията е разработена съвместно с държавите членки и висшите училища и има за цел да подкрепи и да даде възможност на университетите да се адаптират към променящите се условия, да преуспяват и да допринесат за устойчивостта и възстановяването на Европа. Стратегията очертава поредица от приоритетни области за трансформация, включително развиване на подходящи умения, чието придобиване е важно за завършилите. Освен това стратегията очертава конкретни действия на ниво ЕС за подкрепа на сектора, включително предоставяне на възможност на висшите училища да развиват иновативни педагогически (например живи лаборатории).

Основната цел на проучването Eurograduate е редовно да предоставя изчерпателни и сравними данни за всички завършили висше образование в Европа.